

49. "Cevşen hakkında gelen rivayetler uydurmadır. Peygamberimizin böyle bir duası söz konusu değildir. Peygamberimiz Cevşen ile değil, giydiği zırh ile korunmuştur. İslam'daki tevekkül anlayışı bunu gerektirir."

[Cevşen](#) ile ilgili gelen itirazlar, rivayetin sıhhati ile alakalıdır. Cevşen'in içeriği ile ilgili hiç kimsenin, başta bu iddia sahipleri olmak üzere, bir itirazı söz konusu değildir. Tam aksine, kaynağını şiddetle tenkit edenler, içeriğini de o kadar takdir etmektedirler. Zira çok kapsamlı bir dua ve iltica kaynağı olup, Allah'ın bin bir ismi ile ona sığınmayı içermektedir, diyorlar.

Cevşen'in kaynağı ile ilgili iddialara cevap vermeden önce, bir hususun altını çizmekte fayda görüyoruz.

"Said Nursi Gerçeği" adlı videonun başından sonuna kadar, en çok vurgu yapılan konu, şirk konusudur. Her şey doğrudan Allah'tan istenmeli, ona yalvarmalı ve ondan korkmalıyız, denilmekte ve aksini yapanlar küfürle itham edilmektedirler.

Ancak bu zihniyet sahipleri, [Cevşen](#) konusu gündeme gelince, bir anda dönüş yaptılar ve "*sebepler de var, onu unutmayalım*", diye İslam'daki tevekkül anlayışını hatırlatmaya başladılar.

Hani her şey doğrudan Allah'tan istenecekti; alın size Cevşen.

Bu [Cevşen](#) baştan sona, doğrudan doğruya Allah'tan istemek, ona yalvarmak, ona sığınmaktan ibarettir.

"Sizin de içeriğini takdir ettiğiniz Cevşen gibi, doğrudan Allah'tan isteme ve ona sığınma duası dururken, zırh giymeye ne gerek var."

denince, çark etmeye başladı bu zihniyet. Hayır efendim sadece dua ve yalvarma olmaz, zırhı da giymek lazımdır, demeye başladılar. Sahih olmasa bile, "*Zırhı çıkar Cevşen'i oku*" rivayeti ile dalga geçmekten bile geri kalmadılar.

"Zırh, kılıç, kalkan olmadan, düşmana karşı sadece, dua ile Allah'a sığınma kitapçığı olan Cevşen ile korunmak mümkün olsaydı, Müslümanlar, her savaşta Cevşen okur ve galip gelirlerdi."

diyerek, alaylı bir üslup seçtiler.

Bediüzzamanın, **“Münafık düşmanlarımın maddi ve manevi zehirlerine karşı gerçi Cevşen duası imdadıma yetişti...”** diyor. Yani onu okudum, Allah’a sığındım ve iyileştim demektedir.

Her şeyi Allah’tan istemeli ve ona sığınmalı diyen, aksini yapanları şirkle suçlayan müddei, Bediüzzaman’ın yukarıdaki ifadesini tenkit ederek, sadece dua ile insan sağlığına mı kavuşmuş demeye başlamış. İşin garip tarafı, Bediüzzamanın, **“Cevşen duası ile iyileştim”** ifadesini gerekçe göstererek, bunu da bir şirk olarak ileri sürmesidir.

Gerçekten bu zihniyet sahiplerini anlamak mümkün değildir.

Eğer dua ile iyileşmek şirkse, peki belgeselin başından bu yana, durmadan dile getirdiğiniz, **“Her şeyi sadece Allah’tan istemeli, ona yalvarmalı ve ondan korkmalı.”** iddianızı nereye koyacaksınız?

Bunların bu mantıklarına göre hareket edilirse, Fatiha suresini kabile reisine okuyup üfüren sahabeler de şirk girmiştir.

Bu iddia sahipleri, Hz. Peygamber (asm)’in şifa maksadıyla Felak ve Nas surelerini okumasına ne derler acaba?

Bu beyler, acaba Hz. Peygamber (asm)’in, *-hicret ederken evini kuşatan müşriklerin gözlerini bağlamak için-* Kur’an’dan yardım isteyip Yasin suresinin 8-9. ayetlerini okumasına ne buyururlar?

Acaba İslam tarihi boyunca bir vasfı **“ŞİFA”** olan Kur’an’ı şifa maksadıyla okumuş milyonlarca evliya, ulema ve sulehanın da şirk girdiklerini mi düşünüyorlar?

Cevşen’in muhtevası, sahih hadis kitaplarında var olan dualardan farklı olarak, Allah’ın bin bir ismiyle münacat yapılmış olmasıdır. Yoksa Cevşen’deki duaların önemli bir kısmı, *-mahiyeti itibariyle-* hem ayetlerde hem de sahih hadis kaynaklarında yer almaktadır.

Bin bir ismin bin bir tecellisini nazara veren bu münacatta, dünya ve ahiretle alakalı -cüzî, küllî- bin bir hakikatin mebdei ve meadı ders verildiği halde, hiçbir yerinde bir yanlış veya bir çelişkinin bulunmaması, bu münacatın harika bir özelliğidir.

Cevşen’in -bu mahiyetteki- muhtevası, gerçekten nebevî bir ufku sergilemektedir. Allah’ın bin bir ismi öyle bir şekilde zikredilmiştir ki, aralarında tam bir insicam, mükemmel bir imtizaç, harika bir in’ikasin parıltıları gözükmemektedir.

Cevşen’in senedine gelince; bu dua daha çok Ehl-i beyt tarikiyle geldiği için Ehl-i sünnet tarafından fazla üzerinde durulmamıştır. Bununla beraber, Ehl-i sünnetin

meşhur hadis ve tasavvuf alimlerinden Şeyh Ahmed Ziyaeddin Gümüştanevi Hazretleri, Cevşen duasını çok önemsemiş ve “Mecmuatu'l-Ahzab” adlı üç ciltlik eserinde ona yer vermiş, senedini ise tam olarak vermemekle beraber, adını tam tespit edemediğimiz bir kimseden başlatarak şöyle sürdürüyor:

“Cafer-i Sadık, babası (Muhammed el-Bâkır) ve dedesi (Zeynelâbidîn) vasıtasıyla Hz. Hüseyin'den, oda babası Hz. Ali'den, o da Hz. Peygamber'den rivayet etmiştir.” (1)

Buradaki sırlama ile Diyanet İslam Ansiklopedisindeki sened zinciri arasında sadece “Musa el-Kâzım” ismidir ki, Gümüştanevi'de yoktur.

Diyanet İslam Ansiklopedisinde, Cevşenu'l-Kebir'in senedi:

“Mûsâ el-Kâzım — Ca'fer es-Sâdık— Muhammed el-Bâkır — Zeynelâbidîn — Hz. Hüseyin ve Hz. Ali tarikiyle Hz. Peygamber'e İsnat edilir.”

şeklinde belirtildikten sonra, genişçe malumat arasında şu ifadeler de dikkate değer:

“Muhtevasının güzelliği, ifadelerinin akıcılığı ve okunduğunda elde edilebilecek dünyevî ve uhrevî iyi sonuçlara dair rivayetlerin çokluğu sebebiyle olacaktır ki Cevşen-i Kebîr Türkiye'deki bazı Sünnî Müslümanlar arasında da ilgiyle karşılanmıştır. Duayı Ahmed Ziyâeddin Gümüştânevî, tarikata dair birçok evrâd ve ezkârı derlediği Mecmûcatü'l-Ahzâb adlı eserinde nakletmiş, daha sonra özellikle Risâle-i Nûr cemaati tarafından müstakil olarak birçok defa basılmış ve Türkçe'ye de tercümeleri yapılmıştır.” (2)

Bu konuda Bediüzzaman ise şunları söylemektedir:

“...Yeni Said'in hususî üstadı olan İmam-ı Rabbânî, Gavs-ı Âzam ve İmam-ı Gazâlî, Zeynelâbidin (r.a.) hususan Cevşenü'l-Kebîr münâcâtını bu iki imamdan ders almışım. Ve Hazret-i Hüseyin ve İmam-ı Ali Kerremallahü Veche'den aldığım ders, otuz seneden beri, hususan Cevşenü'l-Kebîr'le daima onlara mânevî irtibatımda, geçmiş hakikati ve şimdiki Risale-i Nur'dan bize gelen meşrebi almışım.”(3).

Şimdi Bediüzzaman gibi zahirî ve batınî ilimlerle mücehhez bir müceddid “Cevşenü'l-Kebîr münâcâtını bu iki imamdan (İmam-ı Gazâlî, Zeynelâbidin) ders almışım.” dese, buna -bir Müslüman olarak- inanmamak mümkün müdür? Aksini düşünmek, Allah'ın şiddetle yasakladığı suizanna girilmiş olur.

Dipnotlar:

(1) bk. Gümüştanevî, Mecmuatü'l-Ahzab, 1311 (telif tarihi, 1298), III/231-232.

(2) bk. DİA, VII/462, Cevşen Maddesi.

(3) bk.[Emirdağ Lahikası-I, \(154. Mektup\)](#)